

62. Kanizsai Írótábor

Irodalmi terefere hazai köntösben

Harminchét meghívott író és költő részvételével vette kezdetét a múlt csütörtökön a 62. Kanizsai Írótábor. A rangos eseményt az idén ténylegesen is hazai köntösbe öltöztette a szervezőbizottság, hiszen a vajdaságiak mellett meghívott két magyarországi alkotó, **Balogh István** és **Dormán László** is innen származott át az anyaországba.

A Kárpát-medence legnagyobb múltú irodalmi rendezvénye népkerti emlékművének megkoszorúzása után a hagyományokhoz híven Koncz István költő és Dobó Tihamér festőművész városháza előtti parkban álló szoborparkjánál került sor az ünnepi megnyitóra, amelyen **dr. Bányai János**, a szervezőbizottság elnöke mondott beszédet.

– Az irodalomról folytatott párbeszédnek keltek életre az irodalmat is, hisz csak ezek után kezdik élni saját életüket az irodalmi művek. Ezeknek a párbeszédnek a létrejötte miatt fontos a Kanizsai Írótábor és a hozzá hasonló rendezvények hagyománya. A könyv és az olvasó közt kialakult párbeszédből létrejön az irodalmi értékek rendje, s ha ez az értékrend megfelel az irodalom valóságos állapotának, akkor bekerül annak életébe, szerves része lesz az irodalom hétköznapijainak, és élni kezdi a maga életét az olvasó kezében. Ma az írók nem csupán a Csönd városába jönnek, amikor minden év szeptemberében Magyarkanizsára látogatnak, hanem az irodalmi és kulturális szellem városába, amely tiszteli a saját művészeit, tiszteli az elmúlt korok irodalmárait és a kortárs alkotókat is. Az írók és költők szellemi intellektusokkal szólitják meg a helybelieket, közöttük a gyerekeket is, ami manapság fontosabb, mint valaha. Az írótábor vendégei között sok a fiatal, akik jelenléte elengedhetetlen, hiszen ők azok, akik majd továbbviszik az Írótábor hagyományát is – emelte ki megnyitóbeszédében dr. Bányai.

A megnyitót követően a községi önkormányzat, a Magyar Nemzeti Tanács és a szervezőbizottság képviselői virágot helyeztek a két ismert magyarkanizsai művész szobrára.

A program folytatásában *Közös (író)asztalunk* címmel nyílt képző- és dokumentumkiállítás a Dobó Tihamér Képtárban Ács József képzőművész és Sziveri János költő születésének 100. illetve 60. évfordulója alkalmából, amelyet **Szarka Mándity Krisztina** művészettörténész, a kiállítás kurátora nyitott meg. A nem mindennapi tárlaton Ács József mellett Milan Konjović és Hangya András képei kerültek közszemlére, amelyekhez – egyféle írott illusztrációként – Papp József, Sziveri János, **Tolnai Ottó**, Bányai János és Balogh István szövegei párosultak. A közönség **Danyi Zoltán** erre az alkalomra írt versét is meghallgathatta.

A kiállítás megnyitóját követően a Híd kör ifjú tagjai, **Fehér Dorottya**, **Berényi Emőke**, **Benedek Miklós**, **Sági Varga Kinga**, **T. Kiss Tamás**, **Oláh Tamás**, **Brenner János** és **Patócs László** folytatták élményszámba menő beszélgetést *A Híd hagyománya és a fiatal hidások* címmel, amelyben egyebek mellett a Híddal való találkozásokról és a nemzedékek önmeghatározásá-

ról beszélgettek el, különös tekintettel saját, ifjú nemzedékükre.

A nap záróakkordjaként felolvasóestet tartottak a művészkávézóban, ahol a résztvevők a *Hol tartasz?/Hol tartunk?* kérdésekre keresték a választ. Olyan témákról is szó esett, mint az, hogy például napjainkban milyen a magyartanárok és a gyerekek kapcsolata az irodalommal, a média kulturális rovataiban milyen tartalmat kínálnak és egyáltalán van-e igény és megjeleneési lehetőség a kritikai vélemény kifejtésére.

A második nap rendező irodalomórakkal kezdődött a helyi, kispiai, adorjáni és martonosi általános iskolákban és **Dudás Károly** vezetésével megtartották a Szociográfiai műhelyt is, ahol az irodalmi szociográfia hiányát, annak fontosságát és a műfaj felélesztésére irányuló lépéseket boncolgatták, ugyanakkor egy pályázat megjelentetését is tervbe vették, amellyel szociográfiai munkák írására serkentének a fiatal alkotókat.

Délután a Szentől szembe utcai író-olvasó találkozón **Antalovics Péter**, **Benedek Miklós**, **T. Kiss Tamás** és **Lennert Móger Tímea** fiatal írók és költők munkáival ismerkedhettek meg az Ozoray Árpád utca lakói és az odalátogatók, előtte pedig a kiadók házak, a zEtna, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Forum legújabb kiadványait mutatták be az érdeklődőknek.

A Vajdasági Magyar Művelődési Intézettől **Mák Ferenc** ismertette az évfordulós **Sziveri János és Herczeg Ferenc tiszteletére megjelentetett hanganyaggal ellátott műveket**. A zEtna kiadótól **Sinkovits Péter** Orfeum és **Szögi Csaba** Rakjatok be a gumiszobába c. műveit mutatták be. A szerzőkkel **Beszédes István főszerkesztő beszélgetett**. Őket követte a **Forum Könyvkiadó, amely a Híd folyóirat fennállásának 80. évfordulója alkalmából készült kötetet mutatta be, melyhez CD-ROM is készült, és tartalmazza a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet által digitalizált Híd teljes folyamát. A művet Faragó Kornélia főszerkesztő ismertette, és méltatta a benne megjelent írásokat, Virág Gábor, a Forum főszerkesztője ugyanakkor a digitalizált anyag felhasználóbarát kezelését mutatta be. A kiváló keresőprogramnak köszönhetően könnyedén lehet barangolni a nyolc évtized hatalmas és értékes anyagában. Erre az alkalomra készült el **Böndör Pál** legújabb, a Forum 2013-as meghívásos regény pályára írt nyertes műve, a **Bender & Tsa**. Az esemény külön érdekessége volt, hogy maga a szerző is a bemutató előtt néhány perccel vehette először kezébe a kinyomtatott regényt.**

A 62. Kanizsai Írótábor díszvendégével, **Oravec Imre** Kossuth-díjas magyar íróval és költővel pénteken este az Art Café-ban **Bányai János beszélgetett el**.

– Oravec műveiben állandó jelleggel van jelen líra és narráció, s lírája sem áll messze a prózájától, azaz legutóbbi két regényétől. Műveinek fontos tényezője Szajla, a szülőfaluja, valamint Amerika, ahol hosszabb ideig élt. 1968-ban versei jelentek meg az újjvidéki Híd-

ban, amelyekről akkor Bori Imre írt tanulmányt – mondta felvezetőjében a szervező bizottság elnöke.

– Budapesti találkozásaim révén más vajdaságiakat is ismerek, így Bányait, aki kritikát írt az első könyvemről, de ismertem Ács Károlyt, és persze ismerem **Tolnai Ottót** is. Nekem nagyon fontos még Szabadka, Kosztolányi meg Csáth Géza is. S ehhez az országhoz köt az is, hogy a *Halászember* egy rövidített változatát Sava Babić lefordította szerb nyelvre. A háttér, a kötődés is témája a munkáimnak. Mondjuk a *Halászember* egyes rétegei erősen azonosíthatóak a szülőfalummal, a két regényem (*Ondrok gödre* (2007) és *Kaliforniai fűj* (2012) első részének is ez a helyszíne, de szerintem ez nem rendkívüli dolog, hisz például a nagy francia realisták regényei is általában Párizsban játszódnak. ...–... A létezés gondoljai és feltételei azonosak a világban, nem hiszem, hogy az író egy különleges ember. ...–... Én nem hiszem, hogy van külön vajdasági irodalom, bár vannak bizonyos jellegzetességek. Herczeg Ferencben például nem látam semmi vajdaságit, pedig Vajdaságból származik, Kosztolányit nyilván már a regények, azonosítható helyszínek miatt ide köti az ember. Szerintem van egy egységes magyar irodalom, teljesen mindegy, hol írják. És van egy közös történelmünk, nagyjából köztársaság az élményeink, bár leginkább a nyelv köt össze bennünket. ...–... Én annak idején elmenekültem innen, s az elmenés akkor azt jelentette, hogy nem jöhetek vissza, vagy ha igen, retorziót alkalmaznak velem szemben. Ma ez már nem így van. Azonkívül más ez egy író esetében, aki a nyelvhez kötődik, mint amikor elmegy egy pék, egy mérnök vagy egy orvos. Másképpen szenved meg, de mégis ugyanúgy, mert elmenni nem vígjáték, hanem egy dráma, és nem ugyanaz az ember jön vissza, aki elment. Én úgy mentem el egyszer, hogy nem akarok tovább írni, mert nem szabad akarni írónak lenni. Volt, amikor azért mentem el, mert nem akartam, hogy a fiam itt nőjön fel és keresztülmenjen mindazon, amin én. De a mai helyzet más, az elvándorlás, a vándorlás egy normális dolog. Hogy ez a nemzet szempontjából egy tragédia, az más lapra tartozik. Az emberek nem nemzetben, hanem saját életükben és tévedéseikben gondolkodnak – nyilatkozta újságíróknak Oravec Imre.

A 62. Kanizsai Írótábor szombat délelőtt a Tisza-parton, a Balkan Étterem teraszán egy kellemes hangvételű irodalmi beszélgetéssel zárult.

Összeállította: **Bödő Sándor**
(Forrás: hangfelvételek, Magyar Szó, Vajdaság Ma)